

Mai vei Peresitedi Dieter F. Uchtdorf
iKarua ni Daunivakasala ena Mataveiliutaki Taumada

Na Vanua mo Cava Kina, Nomu Galala

Ni o ni wilika na ivolanikalou ka vakarorogo ki na nodra vosa na parofita ena yalomuni taucoko kei na nomuni vakasama, ena tukuna vei kemuni na Turaga na ivakarau mo ni bula kina ki na nomuni galala ni matabete.

A tiko ena dua na gauna e dua na turaga ka nona tatadra tu ena nona bula taucoko me na vodo ena dua na waqa ni saravanua ka sokota yani na Wasa Veimama. A tatadrataka tu me yabeta na veisalatu mai Roma, Athens, kei Istanbul. A maroroya kina na veisede yadua me yacova ni sa rawa na nona ivodovodo. Me vaka ni lailai na ilavo, a kauta tale tiko e dua na kato ka sinai tu kina na kava bini, pakete bisikete, kei na taga pauta ni wainimoli, oqori na ka e dau kania e veisiga.

A taleitaka me vakaitavi ena veika e dau caka ena loma ni waqa—vakaukauwa yago ena kena vale, qito golf ena kena rara lailai, kei na sisili ena tobu. E vuvutaki ira na laki sara iyaloalo, vakatasuasua, kei na vakaraitaki itovo vakavanua. Isa, sa dua na ka na nona garova na kakana matalau e raica e loma ni waqa—na gauna kece ni kana e vaka e dua na kanamagiti! Ia e vinakata na turaga oqo me lailai sara na ilavo e vakayagataka ka sega kina ni vakaitavi ena dua vei ira na ka oqori. A mani laki butuka na veikoro lelevu dau gadreva

tu me raica, ia ena dua na iwase levu ni gauna ena ilakolako oqori, a tiko voli ga ena nona rumu ka kania voli na kena kakana sau rawarawa.

Ena iotioti ni siga ni ilakolako oqo, a tarogi koya e dua na kaimua se soqo ni veitalatala cava ena lako kina. Ena gauna oqori sa qai kila kina o vunituraga ni sega walega ni soqo ni veitalatala ia e voleka ni ka kecega ena waqa ni saravanua—na kakana, na veivakamarautaki, na itaviqaravi kece—era sa okati kece tu ena isau ni nona tikite. Sa bera, sa qai kila o vunituraga ni a bula voli ena ruku ni nona galala.

Na taro e vakavurea mai na italanoa vakaiabalebale oqo o ya, Ni da taura tu na matabete eda bula tiko li ena ruku ni noda galala ena vuku ni kaukauwa tabu, na isolisoli, kei na veivakalougatataki e noda madigi ka noda dodonu me vaka ni da taura tu na matabete ni Kalou?

Na Lagilagi kei na Vakaturaga ni Matabete

Eda kila taucoko ni matabete e cecere cake sara mai na yaca se itutu

walega. E vakavuvulitaka na Parofita Josefa Simici ni “Matabete e ivakavuvuli tawayalani, ka tu vata kei na Kalou mai na tawamudu . . . ki na tawamudu, e sega na siga a tekivu kina se sega talega na yabaki ena cava kina.”¹ E koto kina “na kaukauwa me kilai kina na loma ni Kalou.”² Na ka dina, ena matabete ena “vakatakilai mai kina na kaukauwa va-Kalou.”³

Na veivakalougatataki ni matabete e ulabaleta na veika e rawa ni da vakasamataka. O ira na Matabete i Melikiseteki yalodina e rawa ni ra yaco mera “tamata digitaki . . . ni Kalou.”⁴ Ena “vakasavasavataki ira na Yalotabu ka ra na vakavou”⁵ ka na qai soli vua “na ka kecega sa tu vei Tamaqu.”⁶ Ena dredre beka meda vakasamataka oqo, ia e totoka kau vakadinadinataki ni dina.

Na vakasama ni na solia na Tamada Vakalomalagi na kaukauwa kei na itavi oqo vua na tamata sa ivakadinadina ni Nona loloma cecere ena vukuda ka vakaraitaka rawa tiko na noda icavacava vakaluvana tagane na Kalou ni oti na bula oqo.

Ia, e vakavuqa ni dau tukuna na noda ivalavala ni da se yawa sara mai na icavacava oqori. Ni tarogi me baleta na matabete, e vuqa vei keda e rawa ni cavuqaqataka e dua na ivakamacala donu, ia ena noda bula e veisiga e na lailai sara na ivakadinadina ni levu cake na ka eda kila mai na dua na malanivosa vulici.

Kemuni na taciq, e tu e matada e dua na digidigi. Ni da taura tu na matabete e rawa ni da sa mamau ga ena veika buwawa eda sa sotava ka sa rauti keda ga na veika e se yawa-kalia sara mai na ka e noda na kena dodonu. Se e rawa ni da vakaivotavota ena kana magiti mai na veimadigi vakayalo, kei na veivakalougatataki ni matabete raraba.

Na Cava e Rawa ni da Cakava me da Rawata kina na Taucoko ni ka eda Rawa ni Rawata?

Na veivosa e volai ena ivolanikalou ka cavuti ena koniferedi raraba “me da vakatauvatana ki na noda bula,”⁷ e sega ni wiliki se rogoci walega.⁸ Sa vakavuqa ni da dau tiko ena dua na soqoni ka deguvacu; eda matadredredre

ni da kila ka vakadonuya. Eda vola eso na ka me caka, ka da kaya ki lomada, “Au na cakava oqo.” Ia ena dua na vanua ena maliwa ni rogoca, na volai ni dua na ivakananumi ena noda talevoni, kei na kena laki caka sara, qai wirici na noda suwiji ni “cakava” ki na ivakatakilakila ni “malua.” Meda raici kemuni na taciq, me biu na noda suwiji ni “cakava” ki na ivakatakilakila ni “qo sara ga!”

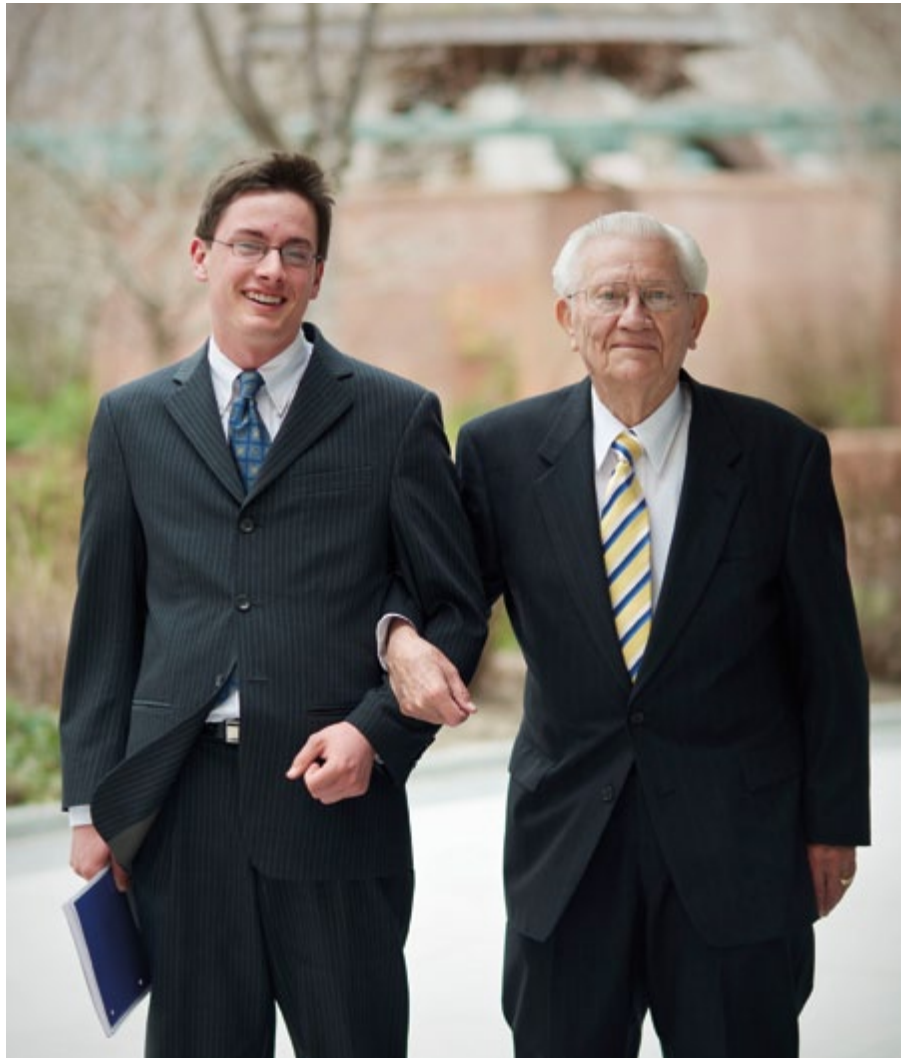
Ni o ni wilika na ivolanikalou ka vakarorogo ki na nodra vosa na parofita ena yalomuni taucoko kei na nomuni vakasama, ena tukuna vei kemuni na Turaga na ivakarau mo ni bula kina ki na nomuni galala ni matabetete. Kakua ni laiva me lako siviti iko e dua na siga ka sega ni cakacakataka na veivakauqeti ni Yalotabu.

iMatai: Wilika na iVoladusidusi nei Kena iTaukei

Kevaka o taukena na komipiuta vinaka ka sau levu duadua e vuravura, o na vakayagataka beka ga me iukuuku ni nomu desi? Ena veivakauqeti beka na irairai ni komipiuta. E levu na veimataqali ka e rawa ni caka kina. Ia ena qai rawa walega ni da rawata na veika kece e rawa ni cakava ni da sa vulica na nona ivoladusidusi o kena itaukei, vulica na kena ivakavakayagataki, ka waqaca na kena livaliva mo na qai raica na kena taucoko.

Na matabetete tabu ni Kalou talega e tiko e dua na kena ivoladusidusi ni kena itaukei. Me da yalataki keda me vakaibalebale vakalevu cake na noda wilika na ivolanikalou kei na ivoladusidusi. Me da tekivuna ena noda wilika tale na wase 20, 84, 107, kei na 121 ni Vunau kei na Veiyalayalati. Na levu ni noda vulica na inaki, na vanua e rawa ni cava kina, kei na ivakavakayagataki ni matabetete, na levu ni noda na qoroya na kena kaukauwa, ka na vakavulica vei keda na Yalotabu na ivakarau me da yacova rawa ka vakayagataka kina na kaukauwa oqori me vakalougatataka na noda matavuvale, na itikotiko, kei na Lotu.

Vakatamata, eda dau vakabibitaka sara na vuli vakayago kei na vakatorocaketaki ni maqosa vakaliga. Eda vinakata ka dodonu me da rawa ka ena

vuli kei na cakacaka ni ligada. Au vakacautaki kemuni ko ni sa segata tiko vagumatua mo ni vuli ka yaco mo ni kenadau ena buturara o ni goleva tiko. Au sureti kemuni mo ni yaco me kenadau talega ena ivunau ni kosipeli—vakauasivi ena ivunau ni matabetete.

Eda bula donuya e dua na gauna sa rawarawa tu kina na noda taura na ivolanikalou kei na nodra vosa na iapositolo kei na parofita ni gauna oqo me vakatauvatani kei na veitabagauna kecega ena itukutuku ni vuravura. Ia e sa noda galala ka cakacaka, ka sa noda itavi meda dolele yani ka taura na kedra ivakavuvuli. Era sa ka cecere ka vakalou na ivakavuvuli kei na ivunau ni matabetete. Na levu ni noda vulica na ivunau kei na ka eda rawa ni rawata ka vakayagataka na inaki vakacacacaka ni matabetete, na levu ni kena na vakarabailevutaki

na yaloda, ka da na raica na veika sa vakarautaka tu vei keda na Turaga.

iKarua: Vakasaqara na Vakatakila ni Yalo Tabu.

Na ivakadinadina tudei kei Jisu Karisito kei na Nona kosipeli vakalesui mai e gadrevi kina e levu cake na ka mai na kila-ka walega—e gadreva na ivakatakila yadua, ka na vakadeitaki mai na kena vakayagataki ena yalodina kei na gugumatua na ivakavuvuli ni kosipeli. E vakamacalataka na Parofita o Josefa Simici ni matabetete “na sala a tekivutaka kina o Koya sa Cecere Sara na nona vakatakila na Nona lagilagi ena itekivu ni kena buli na vuravura, ka sa tomana tiko kina na Nona vakatakilai Koya vei ira na luve ni tamata me yacova mai na gauna oqo.”⁹

Kevaka eda sega ni vakasaqara tiko me da vakayagataka na sala ni

Bucharest, Romania

ivakatakila oqo, eda sa bula tiko ena ruku ni galala e noda ena matabete. Me vaka oqo, era tu eso era vakabauta ia era sega ni kila ni ra vakabauta. Era sa ciqoma tiko na isaunitaro duidui eso mai na domo malua ka lailai ena dua na gauna balavu, ia baleta ni sa rui lailai ka sega ni bibi na veivakauqeti oqori, era sega ni kila kina se cava oya. Na ka e yaco kina, era sa vakatara na vakatitiqa me tarova na nodra rawata na veika e dodonu me ra rawata ni ra matabete.

Na ivakatakila kei na ivakadinadina e sega ni dau yaco vakaukauwa mai e veigauna. E dau yaco mai vakamalua vei ira e vuqa—dua na tikina ena dua na gauna. Ena so na gauna era dau yaco veitaravi mai ka dredre kina ni da nanuma na gauna sara ga eda kila kina ni dina na kosipeli. E dau solia vei keda na Turaga “na vosa ena vosa, na vunau ena vunau, vakalailai eke ka vakalailai mai kea.”¹⁰

Ena so na gauna e dau vaka na polo ucacevata na noda ivakadinadina na levu ga ni kena qiqi na kena toso cake na kena levu. Eda tekivu ena dua na rarama lailai—ena noda gadreva wale mada ga me da vakabauta. Sa yaco, “na rarama me sala vata ga kei na rarama,”¹¹ kei “koya sa kunea na rarama ka tudei tiko ga vua na Kalou, ena vakararamataki vakalevu, io ena tubu cake tiko ga

na nona rarama me yacova na siga lagilagi koya,”¹² ia ena yaco na gauna “mo dou rawata na nona iukuuku kecega.”¹³

Vakasamataka mada na kena lagi-lagi me da ulabaleta na noda iyalayala vakavuravura, me dolavi na mata ni noda vakasama ka da rawata na rarama kei na kila ka ena ivurevure eso vakasilesitiei! Sa noda galala kei na madigi ni da matabete me da vakasaqara na ivakatakila yadua ka da vulica na ivakarau me da kila kina vakataki keda na dina mai na ivakadinadina dei ni Yalo Tabu.

Me da vakasaqara matua na rarama ni veivakauqeti yadua. Me da vakatakekere vua na Turaga me vakalouugatatataka na noda vakasama kei na yaloda ena lidi ni vakabauta ka na rawa kina vei keda me da ciqoma ka kila na veiqravi vakalou ni Yalo Tabu ena keda ituvaki, noda bolebole, kei na itavi vakamatabete.

iKatolu: Kunea na Reki ena Veiqravi ni Matabete

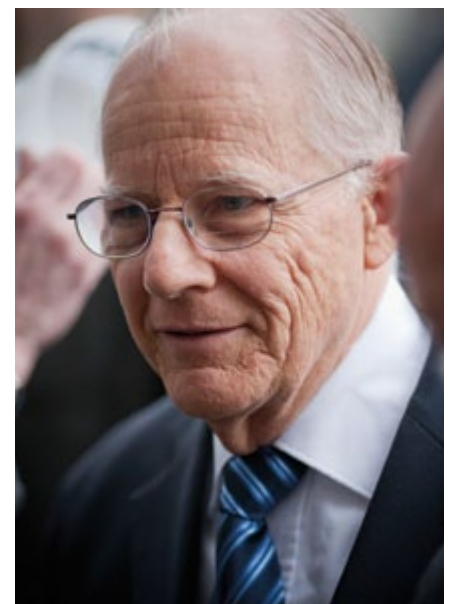
Ena noqu gauna ni cakacaka vakapailate ni waqavuka, a donumaki au na madigi meu kavetani ni didigo kei na veituberi. E tiki ni cakacaka oqo meu tuberi ira ka veitarogitaki ira na pailate dede me dikevi kina ni tu vei ira na kila-ka kei na maqosa me ra vukataka vakavinaka ka

vakamaqosa na veiwaqavuka lelevu ka vakasakiti oya.

Au raica ni so na pailate, e dina ni sa oti e vuqa na yabaki ni nodra vuka voli vakakenadau, e sega ni yali na nodra taleitaka mera kaba cake ki maliwalala, ni sa “biuta yani na iyalayala ni Vuravura ka nawa yani ki lomalagi ena tabana siliva.”¹⁴ Era taleitaka na rorogo ni cagi cawi siviti ira, na vakacevaruru ni idini kaukauwa, kei na vakilai ni “duavata kei na cagi ka duavata kei na lomalagi butobuto kei na kalokalo mai liu.”¹⁵ E veitakavi na nodra vakanuinui kei na nanamaki.

Eso talega e vaka ni ra sa tu ga ena vuku ni cakacaka. Era sa kenadau ena kena ivakarau kei na vukataki ni waqavuka, ia ena dua na gauna sa mai yali kina na kamica ni vuka “ena vanua e sega ni se bau vuka kina na lakaba, se na ikeli mada ga.”¹⁶ Sa yali na nodra dau qoroya na rarama ni cabe ni siga, ena totoka ni ibulibuli ni Kalou ni ra kosova na veivasawasa kei na vuravura. Kevaka era sotava na veika e gadrevi, au na vakadeitaki ira, ia ena gauna vata oqori au lomani ira.

O na via tarogi iko beka se o sa tu ga ena vuku ni cakacaka ena matabete—o cakava tiko na ka e namaki ia o sega tiko ni vakila na reki e dodonu me nomu. Na noda taura tu na matabete e solia vei keda e vuqa na madigi me da vakila na reki a tukuna o Amoni: “Sa sega li ni kilikili me datou marau ena ka

oqo? . . . ia sa kacivi kedatou [ko Koyal] ka datou sa vakayacora rawa kina na cakacaka levu ka veivakurabuitaki oqo. Ia me datou vakamolimoli mada . . . vua na Turaga, ia me datou reki.”¹⁷

Kemuni na taciqu, na noda lotu e marautaki! Eda sa kalougata vakalevu ni da taura tu na matabete ni Kalou! Eda wilika ena ivola ni Same, “Sa kalougata na tamata era kila na rogorogo vinaka: era na lako voli, Jiova, ena rarama ni matamuni.”¹⁸ E rawa ni da vakila na marau levu oqori kevaka eda vakasaqara.

Sa rui levu na gauna eda sega ni dau vakila na marau dina ka yaco mai ena veiqaravi ni veisiga ni matabete. Ena so na gauna, e dau vaka me icolacola na ilesilesi. Kemuni na taciqu, me da kakua ni bula ka luvuci tu ena tolu na ka: lomaocaoca, lomaleqa, kei na vosakudrukudru. Eda na bula ena ruku ni noda galala ni da vakatara me lati keda mai na reki levu e dau yaco mai na veiqaravi tudei ena yalodina ena matabete, vakauasivi ena loma ni noda veivale. Eda na bula ena ruku ni noda galala ni da sega ni vakaivotavota ena kanamagiti ni marau, na sautu, kei na reki ka solia vakalevu na Kalou vei ira na dauveiqaravi yalodina ena matabete.

Kemuni na cauravou, kevaka ni nana ni ka dredre ka sega ni veivakalougatataki na lako totolo mai ki lotu me da veivuke ena kena vakarautaki na sakaramede, au sureti kemuni mo ni vakananuma mada na ibalebale ni cakacaka vakalotu oqo vua e dua na lewe ni tabanalevu ka a sotava mai e dua na macawa dredre. Kemuni na taciqu, kevaka e sega soti ni mana sara vei kemuni na nomuni veituberi vakamatavuvale, au sureti kemuni mo ni raica ena mata ni vakabauta na veika e rawa ni cakava na nona veisiko e dua na italai ni Turaga ki na dua na matavuvale ka sotava tiko eso na leqa e sega ni laurai. Ni o taura na icavacava vakalou ni nomu veiqaravi ni matabete, ena vakasinaita na yalomuni kei na nomuni vakasama na Yalo ni Kalou; ena serau mai na yaloka ni matamuni kei na kemuni irairai.

Ni da matabete, me da kakua ni vakaukauwataki keda ki na veika talei ka qoroi sa nuitaki keda kina na Turaga.

iTinitini

Kemuni na taciqu lomani, me da segata vagumatua me da vulica na ivunau ni matabete tabu, me da vaqacacotaka na noda ivakadinadina ena vosa ki na vosa ka ciqoma na ivakatakila ni Yalotabu, ka me da kunea na reki dina ena noda veiqaravi e veisiga ena matabete. Ni da cakava na veika oqo, sa tekivu me da rawata na vanua e rawa ni da yaco kina kei na galala e noda na matabete, ka na rawa vei keda me da “cakava na veika kecega ena vukui Karisito o koya sa vakaukauwataki [keda].”¹⁹ Ena vuku ni veika oqo au vakadinadinataka me vaka e dua na iapositolo ni Turaga ka laiva vei kemuni na noqu veivakalougatataki ena yaca tabu i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. *Nodra iVakavuvuli na Peresitidi ni Lotu: Josefa Simici* (2007), 451.
2. *Vunau kei na Veiyalayalati* 84:19.
3. *Vunau kei na Veiyalayalati* 84:20.
4. *Vunau kei na Veiyalayalati* 84:34.
5. *Vunau kei na Veiyalayalati* 84:33.
6. *Vunau kei na Veiyalayalati* 84:38.
7. 1 Nifai 19:24.
8. Raica na Jemesa 1:22.
9. *iVakavuvuli nei: Josefa Simici*, 108–9.
10. 2 Nifai 28:30.
11. *Vunau kei na Veiyalayalati* 88:40.
12. *Vunau kei na Veiyalayalati* 50:24.
13. *Vunau kei na Veiyalayalati* 93:19.
14. John Gillespie Magee Jr., “High Flight,” in Diane Ravitch, ed., *The American Reader: Words That Moved a Nation* (1990), 486.
15. Richard Bach, *Stranger to the Ground* (1963), 9.
16. Magee, “High Flight,” 486.
17. Alama 26:13, 15–16.
18. Same 89:15.
19. Filipai 4:13.